

20 EKİM DÜNYA TEMİZ HASTANELER GÜNÜ BİLDİRİSİ

Temiz hastaneler, güvenli hastanelerdir.

20 Ekim Dünya Temiz Hastaneler Günü, hastane temizliğinin hasta güvenliği ve küresel sağlık üzerindeki kritik rolüne dikkat çekmek amacıyla her yıl dünya genelinde kutlanmaktadır.

Bu yılın teması “İnsan Faktörleri ve İş Birliği” olarak belirlenmiştir. Bu tema, sağlık hizmetiyle ilişkili enfeksiyonların ve antimikrobiyal direncin önlenmesinde çevresel hijyenin vazgeçilmez önemini ve bu süreçte tüm paydaşların birlikte hareket etmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Florence Nightingale’in Kırım Savaşı sırasında temizlik, yara bakımı ve temiz hava uygulamalarıyla enfeksiyon oranlarını önemli ölçüde azaltmasıyla temelleri atılan bu anlayış, günümüzde çok daha geniş bir boyut kazanmıştır. Bugün hastane temizliği, yalnızca bir bakım uygulaması değil, **hayat kurtaran bir halk sağlığı müdahalesidir.**

Hastane Enfeksiyonlarının ve Antimikrobiyal Direncin Önemi

- **Küresel yaygınlık:** Yüksek gelirli ülkelerdeki her 100 hastadan 7’sinde, düşük-orta gelirli ülkelerdeki 15’inde hastanede kaldıkları sürede en az bir hastane enfeksiyonu gelişmektedir.
- **Ölümcül sonuçlar:** Sağlık hizmetiyle ilişkili enfeksiyon gelişen her dört hastadan biri yaşamını kaybetmektedir.
- **Dirençli enfeksiyonlar:** Antimikrobiyal direnç, enfeksiyonlara bağlı ölüm oranlarını 2–3 kat artırmaktadır.

- **Çapraz bulaşma riski:** Çok ilaca dirençli mikroorganizmaların bulunduğu odalarda sonraki hastaların enfekte olma olasılığı 1,5 ila 4 kat daha fazladır.

Bu veriler, hastane temizliğinin yalnızca estetik bir gereklilik değil, hasta güvenliği için hayati bir zorunluluk olduğunu açıkça göstermektedir.

Küresel Durum ve Karşılaşılan Zorluklar

Hastane ortamları, enfeksiyonların hem doğrudan temasla hem de yüzey ve el teması yoluyla yayılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

35 ülkede 51 hastanede yapılan bir pilot çalışmada, kurumların %98’inde çevresel hijyen uygulamalarında önemli eksiklikler bildirilmiştir.

Oysa etkin enfeksiyon önleme ve kontrol uygulamalarıyla hastane enfeksiyonlarının **%70’e kadarı önlenabilir.** Ayrıca bu alana yapılan her **1 dolarlık yatırımın, 7 ila 16 kat ekonomik getiri sağladığı** kanıtlanmıştır.

Hastane Temizliğini Zorlaştıran Faktörler

- Bağışıklığı baskılanmış hasta yoğunluğu
- Mikroorganizmaların yüzeylerde uzun süre canlı kalabilmesi
- Hastane alanlarının genişliği ve çeşitliliği
- Standart temizlik yöntemlerinin eksikliği
- Personel farkındalığı ve iş yükü

Daha Güvenli Hastaneler İçin Öncelikli Adımlar

- **El hijyeni uyumu:** El yıkama, hastane enfeksiyonlarını önlemede en etkili ve en basit yöntemdir.
- **Standardize temizlik protokolleri:** Her hastane birimi için düzenli, izlenebilir temizlik programları oluşturulmalıdır.
- **Yenilikçi dezenfeksiyon yöntemleri:** UV teknolojileri, antimikrobiyal yüzey kaplamaları ve otomatik sistemler temizlik etkinliğini artırabilir.
- **Renk kodlu temizlik sistemi:** Çapraz bulaşmayı önlemek için araç ve ekipmanlarda renk kodlaması kullanılmalıdır.
- **Atık yönetimi:** Atıkların kaynağında ayrıştırılması, güvenli depolanması ve uygun şekilde bertaraf edilmesi sağlanmalıdır.
- **Eğitim ve geri bildirim:** Temizlik personelinin farkındalığı artırılmalı, düzenli eğitimler ve performans geri bildirimleriyle kalite sürekli iyileştirilmelidir.

Sonuç

Hastane temizliği, sağlık hizmetlerinin en temel güvenlik unsurlarından biridir.

Bu yıl Dünya Temiz Hastaneler Günü vesilesiyle tüm sağlık profesyonellerini, yöneticileri ve destek hizmeti çalışanlarını; daha güvenli, hijyenik ve dirençsiz bir sağlık ortamı için birlikte harekete davet ediyoruz.